XIII. évfolyam. Kézdi-Vásárhely, 1894. deczember 9., vasárnap. 9[illegible]. szám.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Zavaros állapotok.

Sötét köd ül a politikai láthatáron, mely eltakarja a szem elől a szabad kilátást s ránehezedik a kedélyekre. Hogy mi lesz? — azt kérdi minden ember és senki sem tud arra feleletet adni. Azok a bizonyos „legközelebbi napok“ elmultak s még az egyházpolitikai törvények nincsenek szentesitve. Ez az a kemény szikla, melyen a magyar kormány hajója hajótörést szenved, mert a szentesités késedelmezése nyilvános jele annak, hogy a korona nem viseltetik bizalommal a kormány iránt. Ezen bizalmatlanság lehet csupán egyes személyekre vonatkozó, hanem azért az eredmény egyre megy, mert az egész kabinet szolidáritásban van s ha egynek menni kell, az egész menni fog. Az a kabinet, mely hiven összetartva annyi nagy reformnak adott életet, s nagy politikai küzdelmekben oly rendületlenül megállta helyét, bizonyára nem fog egyet is a maga kebeléből áldozatul kidobni, hogy a többit megtarthassa, hanem a legvégsőig elmenve, mint eddig együtt élt, együtt fog bukni is, és pedig nem lefelé, hanem felfelé fognak bukni. A magyar közvélemény, mint a vitézi harczban elesett hősöket felemeli őket s szeretetével s tiszteletével veszi körül azon neveket, melyeknek viselői Magyarországon egy uj, a haladás korszakát nyitották meg. A Wekerle-kabinetre nem fog a feledés homálya borulni, ezeknek a miniszteréknek munkálkodása alkotmányos életünk történetében meg lesz örökitve, mert nagy szolgálatokat tettek hazájuknak.

A viszonyok az utóbbi időkben oda fejlődtek, hogy most már a kormányhoz közelálló lapok is, mint bevégzett dolgot tárgyalják a kormány lemondását. Hogy ennek miért kell igy történni, azt csak azok tudhatnák megmondani, kik az események intézését kezeikben tartják. A higgadt közvélemény, mely tények felett birál és logikai igazságokat keres, sehol sem tudja meglátni azokat a nagy okokat, mik egy olyan kormánynak, mely a nemzet bizalmát birja — demissióját előidézhette. Épen ezért némileg indokolva van azon ideges ingerültség, mely ugy a közvéleményben, mint a sajtóban naponkint nyilvánul. Hallunk némelykor a loyalis magyar sajtóban olyan hangokat, melyek legalább is szokatlanok, s melyek a bécsi kormányt okolják ezen kellemetlen állapot előidézéséért.

Szóval a helyzet nagy mértékben zavaros s hogy mikor és milyen leend a kibontakozás, azt még sejteni sem lehet. Leghelyesebb azért türelmesen várakozni, hátha nem is olyan fekete az ördög, mint a milyennek festik.

O.

Politikai hirek.

A politikai helyzet óráról-órára válságosabbá fordul. Minden jel oda mutat, hogy a kormány már a napokban beadja lemondását — még pedig nem a bécsi megbeszélések szerint, hanem azoknak ellenére.

A bécsi megbeszélések szerint még elvégzendő lett volna az indemniti, sőt a két egyházpolitikai javaslat tárgyalása is.

A kormány egyébiránt igy is, ugy is el van határozva a lemondásra. A kormány az utód előkészitésére forditja figyelmét, hogy a kormányváltozás minél kevesebb rázkodtatást okozzon az országnak. Szégyent ugy is eleget okoz.

Irányadó körök, — minden jel oda mutat, — a báró Bánffy Dezső miniszterségét látnák ez idő szerint a legelfogadhatóbbnak az országra és a szabadelvü pártra nézve.

Ez irányban szorgos megbeszélések folynak az oszlopos emberek között s mint hirlik, a személyi részek is el volnának már nagyjában intézve a pénzügyi tárcza kivételével, ha esetleg ez a terv valósulna.

A Bánffy-féle kombinácziónak aránylag tetszéssel találkozik a szabadelvü pártban, de vannak aggódók is, a kik attól tartanak, hogy egy Bánffy-kabinet, melynek háta mögött ugyanazon államférfiak állanának döntő befolyással, a kik most Bécsben nem kellettek, nem fog az itthon kiczirkalmazott formájában felülről elfogadtatni.

TÁRCZA.

Szép leány ül . . .

Irta: **Mopszli doktor.**

Szép leány ül az ölemben,
Csókolgatom, ölelgetem,
S ő ez alatt egyre int:
Ejnye — már megint!

Elcsókolom piros ajkát,
Megcsipkedem kövér arczát,
S ő ez alatt egyre int:
Ejnye — már megint!

Befogom két sötét szemét,
Keblemhez szoritom fejét,
S ő ez alatt egyre int:
Ejnye — már megint!

Tetszik nekem a kis pajzán,
Tetszik a csók édes ajkán,
Tetszik az is, hogy igy int:
Ejnye — már megint!

De most versem állj meg, hallga!
Titkunk szellő el ne kapja,
Hogy eképp ő miért int:
Ejnye — már megint!

Az öngyilkosság mániája.

Irta: **Hevessi Ferencz.**

(Folytatás és vége.)

A miért hajolni, megalázkodni nem tudtam, elvesztettem állasomat és kiben mint Istenben biztam, eldobott, mint egy rongyot. A kinos levetés, az élő a kegyetlen fájdalom nemcsak szivem közepébe nyilalt, hanem testem minden polusába bizsergett.

Hát csak ez a sorsa a küzködő, vivódó embernek? Hát csupán szenvedés jutalma a becsületes törekvésnek? Hát csak goromba kidobás a bére az igyekezetnek? Hát csupán néhány hideg szó visszhangja a hü szerelemnek?

Ezekre a kérdésekre zakatoló szivem és feszült agyam semmi választ nem volt képes adni. Homály borult szemeimre. Csak sürü fátyolon keresztül láttam. Ebben a kegyetlen állapotban, a modern mentség, a szív és lelki bajok megoldója, az öngyilkosság merült fel agyamban. Életem egyik legszebb eszméjének tartottam e menekülési módot.

Ezen a már nem mindennapi uton nem egy szenvedő, nem egy nyomorult tért örök nyugalomra, örök békére.

Csak a halál nemeinek választásában nem tudtam határozni. A pisztoly általi halál a legbátrabb, de egy tisztességes fegyver 5—6 frt, és nekem annyi pénzem nincs. Csak annyi maradt, hogy a házbéremet kifizessem, nem akartam adóssággal távozni. Azután, ki tudja, találkozom-e a másvilágon szállásadónémmal? A viz általi megfulladás szégyenletes fortuna.

Ép e pillanatban egy szenes bolt előtt mentem el. Széngőztől meghalni nem mindennapi, de nem is szégyenletes. Ez lesz a legjobb, gondoltam magamban és minden habozás nélkül a boltba léptem. Az ajtóban egy alacsony szőken egy nagyon jó arczu, ezüst szakállu öreg ember ült... Köszöntem és egy nagy adag kőszenet kértem.

— Azonnal! — felelte majdnem lágy hangon a szénárus.

— De nem azonnal, hanem rögtön! — kiálték türelmetlenül.

— Lassan uracskám, hadd szedem össze öreg csontjaimat, — mondta kis székéről felkelve és felém tipegve a tisztes ősz. Midőn hozzám ért megállt, nagy szemével hosszasan reám nézett, mintha lelkem gondolatát akarta volna kiolvasni.

— Mit néz reám olyan nagyon gyanusan? — kérdeztem nem épen barátságos hangom.

— Egy ur, ki kőszenet vásárol, ez gyanus. Minek lesz ez a szén uracskám, ha szabad kérdenem? — kérdé fürkésző tekintetet vetve reám.

— Befüteni! — viszonzám röviden.

— Kánikulában? Heheho! — kaczagott hosszasan. — Ne haragudjék, ismerem a világot, ismerem az embereket. 74 év alatt meg lehet ismerni. Oh, gonoszok, rosszak azok mind egytől-egyig; nem igaz egyetlen szavuk, nem tiszta a lehelletük. Nincs a mai világban szülő, testvér, rokon, barát, igaz szerető, mind álszeretet vesz körül, hamis, hizelgő mosoly ül ajkukon: egyik kezükben kenyeret, másikban gyilkot tartanak. És mégis élnünk kell, mert ez a rendeltetésünk. Isten ott fenn látja az ember rosszaságát, sokáig türelemmel nézi, készülődik, de egyszer majd eljön az idő, midőn borzasztó bosszut áll rajtok, hogy nevét, hitét semmivé teszik . . .

— Megölni akarja magát ifju ur? Jól teszi. Egy ingyenélővel több, vagy kevesebb nem is számit, ha ön halva lesz is, nem akad meg a világ folyása. Hány ember öli magát a Dunába, hány lövi meg és hány akasztja föl magát. Több százra megy havonként s azért meg sem látszik, senki sem veszi észre a hiányt. Legfölebb a hitelezők sirnak utánok.

Ez a természet rendje; az öngyilkosság a mai kor divatja, mániája...

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Székely vasut.

A képviselőház közlekedési bizottsága br. Nikolics Feodor elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette a székely vasutak kiépitéséről szóló törvényjavaslatot, melyet gróf Bethlen Balázs előadó részletes indokolással elfogadásra ajánlott.

Bessenyei Ferencz magyar nemzeti szempontból is örömmel üdvözli a javaslatot. Óhajtandónak tartaná, ha a szászrégeni vonal is már 1897-ben kiépités alá vétetnék. Szájbély Gyula kérdi, vajjon Románia részéről is megtörténtek-e a kellő intézkedések a gymesi csatlakozás létesitésére nézve. A törvényjavaslatot elfogadja. Metzl hozzájárul a javaslathoz a gymesi csatlakozás kiépitésének kötelezettségére és a székely kivándorlás megakadályozására való tekintettel. Kérdi a minisztertől, mikorra remélhető az alvincz-nagyszeben-vörösto ronyi vonalnak az államsegélyezésével való kiépitése?

Lukács miniszter előadja, hogy ugy az előbbeni kormányok, mint a jelenlegi, behatóan foglalkoztak a Székelyföld közlekedési viszonyai megjavitásának ügyével. Kisérletek tétettek mindenféle módozattal, de azok nem vezettek praktikus eredményhez s nem is lehet arra számitani, hogy magánvállalkozás utján az egész hálózat ki lenne épithető. Ez inditotta a kormányt arra, hogy a hálózatnak állami költségen való kiépitését hozza javaslatba. Románia a nyert információk szerint, a kikötött határidőre meg fog felelni a gymesi csatlakozást illető nemzetközi kötelezettségének. A vöröstoronyi csatlakozás kérdésével szintén foglalkozik szóló és reméli, hogy aránylag nem hosszu idő alatt e kérdést is megoldás elé fogja vezetni. Szóló csak örülni fog annak, ha ezzel kapcsolatban a helyi érdekeltség kellő áldozatkészsége mellett a Metzl által emlitett összeköttetés létesithető lesz, a mely irányban a maga részéről is közre fog működni.

Kolozsvári Kiss István a székelyföldi hálózat kiépitését az illető vidékek érdekében hozott nagy áldozatnak tekinti s csak ugy tartja indokoltnak, ha az egész Székelyföldnek szolgálatára lesznek. Épen ezért óha tandónak tartaná, ha Kézdivásárhelynek és vidékének érdekei kedvező tarifális intézkedések utján lehetőleg figyelembe vétetnének. — Lukács miniszter kijelenti, hogy a kormány kellő tekintettel lesz jövőre is, a mint eddig is tette, a kérdeses vidék érdekeire.

Tolnay Lajos, Kállay Lipót és Bottlik hozzájárulnak a törvényjavaslathoz. Lukács miniszter kiemeli, hogy teljes meggyőződése szerint alig van az országnak vidéke, a hol fináncziális szempontból is a vasut jövedelmezőbbnek tünnék fel, mint épen az itt szóban forgó vidék.

A bizottság ezek után változatlanul elfogadta a törvényjavaslatot.

Megyei élet.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Potsa József, főispán elnöklete alatt, a bizottsági tagok nagy részének jelenlétében e hó 4-én megtartott biz. ülésen a szakelőadók jelentései tudomásul vétettek. A folyó ügyekben különösen erdőkihágási és árvaügyek szerepeltek.

A havi jelentéseket főbb vonásaikban a következőkben ismertetjük.

Tompa Miklós alispán jelentése szerint a közigazgatás menete folyó évi november hóban rendes volt.

A vármegyei tisztikar teljes létszámban volt.

Iktatóra érkezett 2086 drb.

Egy éves utlevél kieszközöltetett 41 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 186 drb.

A vármegyei pénztár megvizsgáltatván, rendben találtatott.

Tüzeset a beérkezett jelentések szerint tizenhárom esetben volt, az összes kár értéke 4224 frt, melyből 3930 frt érték biztositva volt.

Tusa Gyula, m. kir. pénzügyi tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint november hóban iktatóra érkezett 1928 drb, ebből elintézetlen maradott 194 drb.

Egyenes adók czimén befolyt 105,180 frt 29 kr, 9100 frt 90 krral több a megelőző évi hasonhavinál, a hó eredménye kedvezőtlenebb 12,265 frttal.

Haddij czimén befolyt 3315 frt 68 kr, 69 frt 23 krral kevesebb a megelőző évi hasonhavinál.

Engedélyeztetett ideiglenes házadó mentesség 36, dohányárulás 3, só 1, fizetési halasztás 1 esetben.

November hóban üzletben volt és lévő szeszfőzdékben a leszámolás és felülvizsgálatok megtartattak

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentette, hogy november hóban volt a gyámság és gondnokság alattiak száma 10707 személy, ebből felszabadult 27 személy, a hó végével gyámság alatt maradott 10680 személy.

A háromszékvármegyei összesitett gyámpénztárnak volt a bevétele 11117 frt 72 kr, ebből kiadatott 5330 frt 27 kr, melyet a bevételből levonva 5847 frt 45 kr készpénz jött át deczember hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg a mult havi áthozattal együtt iktatóra érkezett 719 ügyszám, ebből elintéztetett 498, elintézetlen maradt 221 ügyszám.

Soliom Miklós kir. ügyész jelentése szerint a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén levő kir. járásbirósági fogházakban november hó utolsó napján le volt tartóztatva 50 elitélt, 14 vizsgálati, összesen 64, ezekből 43 férfi, 11 nő.

Időközben megfordult 72 egyén.

Bünvádi feljelentés beérkezett 71.

Törvényszéki bonczolás 3 esetben volt.

Dr. Antal Mihály m. főorvos nov. havi jelentését a következőkben terjeszti elé.

Az általános közegészségi állapot e hóban nem kielégitő, sőt a megelőző hóban fenforgott viszonyokhoz képest hanyatlás mutatkozott, mivel ugy a betegedési, mint a halálozási esetek száma nagyobbodott.

A heveny ragályos kórok közül a kanyaró, vörheny, roncsolótoroklob és hasihagymáz járványosan uralkodott.

Másnemü heveny megbetegedések is gyakrabban fordultak elő s azok nagy része a légzőszervek lobbos és hurutos bántalmaihoz tartoztak.

A vármegye területén gyógykezelés alá került 1417 beteg; ezek közül 7 évnél fiatalabb volt 710 és 7 éven felüli volt 707. 7 éven aluli gyermek gyógykezelésének elmulasztása miatt a Sepsi járásban 27 bejelentés történt, ezek közül 19 elmaraszt altatott.

Orvosrendőri hullaszemle eszközöltetett hirtelen halál és lövés általi öngyilkosság miatti halálesetnél 1—1, véletlen esemény általi halál és akasztás öngyilkosság miatti halálesetnél 2—2 esetben.

Az iskolák megvizsgálásánál a bodoki és s.-magyarosi iskolák rozzantaknak és zsufoltatnak találtattak.

A körhelyiségek, korcsmák, vendéglők, mészárszékek, gyárak, lakások, élelmiszerek és italok megvizsgáltattak 208 esetben. Ezen vizsgálatok alkalmával élelmiszer vagy ital lefoglalás nem történt.

Lakás fertőtlenités, ragályos betegségek után végeztetett 67 esetben.

A köztisztaság általában kielégitőnek találtatott.

Az állategészségügyi viszonyok kielégitők voltak. Megemlitésre méltó kóreset, a hasznos háziállatok között nem fordult egy esetben sem elő.

Dancs Bertalan, kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a lefolyt november havában a tanfelügyelői iktatóra érkezett 195 ügydarab 122 drb kiadványnyal nyert elintézést.

A már jelzett iskolákon kivül, a

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld" eredeti regénye. —

Irta: **Hajdó Ödön.**

(Folytatás.)

— Oh, ti nyulszivüek — fakadt ki Fazli — ugyan minő ellenségektől tartatok? Volna lelketek még egyszer kiméletlenül oda dobni azt aleányt a tenger kényének? Nem megyünk, bevárjuk, hogy jöjjön a minek jönni kell, bevárjuk, mert féletem őt, mert féltem életét s mert nem hiszek halluczinált veszélyetekben.

— Az mind jól van kapitány, de mi elhatároztuk, hogy megyünk s ha te nem akarsz jönni a te kedves galamboddal, ám maradj!

— Egy tapodtat sem fogtok menni — kiáltá Fazli dühtől torzult arczczal s hangjában meg nem szokott erélylyel, mintha az a nemes érzelem, a szerelem, átalakitotta volna lényét — egy tapodtat sem fogtok menni, mert nem akarom. — Azzal sarkon fordult és visszament a leányhoz.

Föléje hajolt, leste annak ziháló légzését, megfogta az erőtelen karokat, hideg volt. Aggodalom lopódzott szivébe, hátha beteg! El kezdett suttogva beszélni.

— Oh, ha az lenne! Mit tennék akkor? Kitől kérnék segélyt? Magamban nem bizhatom, mert az orvosláshoz nem értek. Csak bár száraz, meleg ruhába takarhatnám. Jaj, hogy reszket szegényke, még a foga is vaczog.

Megint ölébe vette a szép leány fejét, elcirogatta sima arczát és beszélt hozzá érthetetlen szavakat, melyek szivéből jöttek ugyan, de melyet már nem hallott a leány, mert kitört rajta az idegláz.

Lázas, önkivületi álmában ugy remegett egész teste, hogy Fazli aggodalma nőttön-nőtt. Ölébe kapta a leány könnyü termetét, átkarolta szorosan s elringatta lágyan ölében, mint szellő a gyönge virágot.

Hozzá simult arcza a vállán nyugvó leány arczához, majd hévvel csókolta meg a száraz ajkakat s fokozódó szenvedélyében nem hallotta, nem látta mi történik körülötte.

Nem vette észre, hogy többi társai a csónakot, mely eddig a szél ellen védfalul szolgált, erős kezekkel megragadják és elcipelik, nem tudta, hogy azok szépen ott hagyták és beeveztek a siktengerre. Mit törődött ő most azzal; neki csak egy gondolata volt: az, hogy imádott hurija ott fekszik ölén és az övé. Abban volt egész világa. Elragadta lényét a szerelem, elvitte oda föl Mahomed paradicsomába, az öröm és kéj birodalmába. Bizonyos bódulat tartja lenyügözve eszét, mely édes álomba ringatja érzékeit, hogy annál rémesebb legyen az ébredés.

— A próféta szakállára — kiált fel mellettük arabul egy lovas vágtában megállitva lovát, kit még vagy három követett — itt emberek vannak. Jer Darfur, kérdezd ki a kutyákat, mit keresnek itt és hogy jutottak ide.

Darfur gyorsan engedelmeskedett. Leszállt lováról és oda ugorva a rémült Fazlihoz. mielőtt az mozdulhatott volna, egy hatalmas mordályt szegzett fejének. E bevezetés után pedig ellenmondást nem türő hangon kérdé:

— Ki vagy?

— A próféta hive, — felelt Fazli reszketve — mit akartok tőlem?

— Egy szót se, mert szétlocsecsantom fejed! Csak kérdéseimre felelj.

Fazli nem mert szólni.

— Ide dobott a tenger, ugye? Honnan jössz és mi vagy?

— Én prinkipói dervis vagyok Konstantinápoly mellől — felelt Fazli ravaszul, azt hivén, hogy meglágyitja szivöket.

— Hát amaz kicsoda?

— Ez az én jó fatimám, kit halálba kerget a kiállott vihar.

— Ne locsogj!

— Ezek a mieink — szólt most az első, ki a vezér szerepét látszék viselni a kis csoportban — előre, pakoljátok fel őket és siessünk, ne vesztegessük az időt!

Erre a parancsszóra aztán leugrott a másik kettő és villámgyorsan megkötözve Fazlit, ki e közben tele torokkal orditott társai után, hogy jöjjenek segitségére, földobták hirtelen egy nyergeletlen lóra és oda kötözték jó erősen a rajta levő hevederhez.

Midőn ezzel készek voltak, a fekvő alakhoz siettek és azzal is hasonlóképen akartak elbánni, de midőn meglátták a gyönge fénynél szép arczát, felkapta egy az ölébe, keresztül fektette nyergében maga előtt és megindult a menet szélsebesen, ugy a mint jött.

Vagy öt kilóméternyi vágtatás után megint megálltak. A vezér éles szeme észrevett egy emberi alakot a homokon, a mint ruhátlanul ott hevert s midőn az, kit lerendelt lováról, meggyőződött, hogy nem hulla, felszedték, oda tették szépen Fazli mellé, kötelekkel jól a lóra erősitették s azzal ujból bele vágtattak a sötét éjszakába, hogy nyomukat se lássa más, mint az oszladozó felhők mögül elő-előtünő csillagok.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tanitás mindenütt megkezdődött s annak menete rendes. Ha azonban a nagy szegénység miatt elhagyatott iskoláik is a kért államsegélyt megnyerik, ugy legjobb feltevés szerint jövőre minden iskola türhető állapotban lesz.

Továbbá jelenti, hogy miniszter ur őnagyméltósága a kézdivásárhelyi „Erzsébet" árvaleány nevelő intézetnek 2000 frt államsegélyt engedélyezett.

Gyárfás Győző, kir. mérnök jelentése szerint a brassó-ojtozi állami közuton a fedanyag szállitás Incze Kálmán közuti kerületi kir. felügyelő ur által bizottságilag felülvizsgáltatott Domokos Albert és Ujvárosy József közigazgatási bizottsági tag urak közreműködésével s a fedanyag szükség szerint beágyaztatott. — A 91—92. km. szakaszon befejezett hegyleválási munkák szintén felülvizsgáltattak.

A törvényhatósági közutakra kiszállitott fedanyagra nézve a pótfelülvizsgálatok megtartattak s a leszámolások megtörténtek. A kavicsteritás nagyrészben befejeztetett.

A kézdivásárhely-torja-büdös-bükszádi közuton hat mütárgy ujbólépitése és több javitás s a kézdivásárhely-kászoni vonalon szükséges helyreállitások befejeztettek.

A hivatal személyzet kiegészitése iránt felterjesztés intézését kérte.

Ujdonságok.

— **A székelyekért.** A kereskedelmi m. kir. miniszter ur értesitette megyénk főispánját, hogy f. évi okt. 15-ike óta a budapesti gépgyárba 3 székelyvidéki munkás és pedig 1 kovács és 2 géplakatos vétetett fel, s hogy ezen gyárban a jövő hónapban több ügyes vaseszergályos és vasgyalusra lesz szükség.

— **Kinevezés.** A magy. királyi belügyminiszter dr. Hajós Béla miklósvári járási orvost és tiszteletbeli vármegyei főorvost a m. kir. belügyminiszteriumhoz közegészségügyi felügyelővé nevezte ki.

— **Időjárásunk.** Ugy látszik, hogy a téli hónapok összeesküdtek, hogy az idén csupa szép őszi napokkal fognak kedveskedni. Deczember egy kis havat hozott ugyan, de ennek hidege elmaradt, s most olyan szép időjárásunk van, hogy még októbernek is megjárná.

— **Mulatság.** A kézdivásárhelyi olvasó egyesület folyó hó 29-én egy mulatságot fog rendezni. A kiküldött rendező bizottság már megkezdette működését s biztosan lehet remélni, hogy ezen estély is méltó lesz az olvasó egyesület által rendezett mulatságok jó hirnevéhez. A rendező bizottság élén Dénes Lajos kir. közjegyző áll.

— **A cselédek megjutalmazására** a háromszékmegyei gazdasági bizottság által kitüzött dijak elnyerésére a pályázatok decz. 10-ig a kézdivásárhelyi rendőrkapitányi irodába benyujtandók.

— **Nemeslelkü adomány.** Horn Dávid, ki eddig is több humanus czélu adománnyal járult a társadalmi intézmények segélyezéséhez, ujabban ismét nemes irányban tanusitotta áldozatkészségét. Háromszékvármegye számára szerum beszerzéséhez 250 frtnyi adományt küldött Háromszékmegye főispánjához a következő sorok kiséretében: „Tudomásom lévén arról, hogy Háromszékmegyében a „difteritisz" betegség szintén jelentékeny mérvben uralkodik, bátor vagyok csatolva az ujonnan feltalált „gyógy-szerum" beszerzésére 500 koronát v. i. 25) frtot alázattal beküldeni. Dr. Morvay gyári orvosom meghivásomra hosszasabb ideig Budapesten időzött, hogy a gyógyszer alkalmazását tanulmányozza, ki szerzett tapasztalatai alapján reméli, hogy szép eredményeket fog elérni. Magamat Méltóságod kegyes jóindulatába ajánlva, vagyok kitünő tisztelettel alázatos szolgája Horn Dávid s. k." Ez a nemes lelkü adomány magában hordja a társadalom elismerését, a humanizmus nevében kifejezett köszönetet és hálát.

— **A szerum Sepsi-Szentgyörgyön** meglepő eredményt ért el. Folyó hó 4-én Czintos Ilona, 3 és féléves gyermeknél a délelőtti órákban magas foku láz kiséretében mindkét mandulán sulyos difteritiszt állapitott meg a hatósági orvos, dr. Daday Vilmos, a ki is az eddig szokott szerelést azonnal alkalmazásba hozta. Délután háromnegyed négy órakor dr. Báthory Béla uzoni körorvos II. számu Behring-féle folyadékot fecskendett a beteg bőre alá, miután az esetet ő is a sulyosak közé sorolta. Egyuttal mindenféle eddigi szerelés be lett szüntetve. A gyermek a befecskendést követő éjjel nyugodtan aludt. 5-én reggel az eredmény valóban meglepő volt; a hőmérsék leszállott, a gyermek közérzete, a mely előző nap álomkóros volt, megjavult: az ágyában felülve játszik s oly vidám, mintha semmi baja sem lenne. A toroktünetek, daczára minden helyi szerelés megszüntetésének is — javultak. Délután 3 órakor I. sz. Behring-folyadék befecskendezés volt. 6-án reggel jól töltött éj után a gyermeknek torkában a jobb mandaláról a vastag difteritikus lerakodmány levált s a baloldali is délutánra egy lencsényi nagyságu lerakodmány visszamaradásával megtisztult. E szerint a gyermek kétszeri befecskendés után teljesen jobban van.

— **Hirtelen halál.** Az e hó 4-ki tüzvésznek áldozata is volt Kovásznán. A Butyka Imrénél lövő tüz alkalmával a szomszédságban lakó Vajna József szabó, kit a sors különben is meglátogatott szeszélyeivel — annyira megijedt, hogy szerdán reggel, miután előbb foglalkozásához kezdett, a kiállott lelkirázkodás következtében egyszerre holtan rogyott össze. A váratlanul kimult temetése csütörtökön volt általános részvét mellett. Az elhunytban, Vajna Mihály polg. isk. tanitó (S.-Szentgyörgyön) testvérét gyászolja.

— **Köszönet nyilvánitás.** A kézdivásárhelyi ifjuság által az Ezredéves kiállitáson résztvevő helyi kiállitók költségeinek fedezése javára f. év decz. 1-én K.-Vásárhelyt rendezett táncestélyen felülfizettek: Br. Szentkereszty Stephanie, Várnay Sándor, Fehér Antal, Kiss Jenő, dr. Bánffy Zsigmond, Tuzson György, Máté Mihály, K. Csiszár József, id. Tóth István, Tóth Lajos, ifj. Tóth István, Pap György, Jancsó Dénes, Kupán József, Dr. Sinkovics Ignácz, Hegyesi Adolf p.-ügyőri biztos, Csiszár Pál 2—2 korona. Vinternicz Ödön, Jancsó József Ödön, Czimbalmos Ferencz, Gitta János, Csutak László, Baló László, Szőcs Mózes ker., Politzer Rudolf, Özv. Kovács Áronné, Dobál Lajos, Jancsó Mózes ker., Balogh Gyula, Molnár Géza, Blatt Mihály, Bartha Gizella, Özv. Molnár Venturáné, Gyárfás Károly, Barthos Károly ügyvéd Özv. Bertalan Józsefné, Nagy Dénes s.-gy. Kakucsi Ádám, Szabó Elekné, Szabó Mózes lakatos, Hamar Zoltán, Csiszár Imre Welnereiter György, Györbiró Etelka, Máté Mihály, Pál István, Kupán Balázs, Szotyori Dániel, Földy Sándor, Dézsi Dániel, Szőcs János mészáros Steiner Zsófia, Schramin Lujza, Mazinger József, Séra Imre, Özv. Bartók Sándorné, Wüntschendorfer Emma, Wüntschendorfer Mina, Tordai János, Zalavári Béla, Benkő Sándor szeszgy., Molnár Mózesné, Ambrus Albert, Kovács István, ref. lelkész, Turóczi Mózes, Szabó Lajos 1—1 korona.

— **Utóhang a Politikai Divatokhoz.** Jókai Mór összes müveinek nemzeti diszkiadásából karácsonyra ujabb sorozat fog megjelenni. A tiz kötetben, a mely az idén már a második serie lesz Jókai gyüjteményes munkáiból, meg fog jelenni egyebek közt a Politikai Divatok is, a melyeket a koszorus iró most utóhanggal is ellátott. Ez az epilogus azonkivül, hogy a regény történetére vonatkozó érdekes részleteket tartalmaz, elmond egy eddig teljesen ismeretlen epizodot az 1861 esztendőből, a melynek két hőse: Jókai Mór és a mostanában annyit szereplő: grf. Zichy Nándor.

— **A Pallas Nagy Lexikonából** megkaptuk a 93—96. füzeteket, vagy is a VII kötet 3—6. füzeteit a következő mellékletekkel: Pamutfésülő gép, A filloxera elterjedése Magyarországon, A szőlő filloxerája, Fiume és kikötője, A svábhegyi fogaskerekü vasut Budapesten, Foghijasok, A fiumei világító torony, Fogarasmegye térképe, Fókák, 2 lap (melyek egyike szinnyomat), Fonóeszközök és gépek. 2 lap. Ezek közül szép kiállitásuk s fontosságuk miatt különösen kiemelendők: a filloxera elterjedését hazánkban föltüntető térkép; a filloxera rajza, fejlődésénc; különféle stadiumában s Fiume és kikötőjének igen szép, a legujabb adatok alapján készült tervrajza. — A fontosabb czikkek a következők: Fertő tava (dr. Thirring G.), Festés (Klemp Gusztáv), Festészet (dr. Pasteiner), Filloxera (dr. Horváth Géza), Filologia (Bódiss Jusztin), Filozofia (dr. Alexander B.), Finnek és finn irodalom (Vikár B.). Finn mitologia és Finn nyelv (dr. Simonyi), Finnország (dr. Brózik és dr. Mangold), Fiume (Gonda B.), Fizika (dr. Heller), Fogak (dr. Arkövy, dr. Tigermann és dr. Hattyasy), Fogalom (dr. Silberstein), Fogarasmegye (dr. Thirring és dr. Szádeczky) Folklore (dr. Katona), Fonás (Rejtő S.) stb. A különféle szakczikkek számos szép szövegábra teszi érdekessé és érthetőbbé. A Nagy Lexikon egy-egy füzetének az ára 30 kr. s kapható minden könyvkereskedésben.

— **Karácsony mindinkább közeledik,** és evvel sok szülő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja mindig sürgősebbé válik. Ha mi mostan mint igen ajánlatos ajándékképen 3 éven felüli gyermekek számára a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrényeket megnevezzük, igen jól tudjuk, hogy ezáltal uj játékra nem utalunk. Hanem épen ez eme kitünő játék-foglalkoztatószernek nagy és ritka előnye hogy mindig uj marad. Az elmés kiegészitőrendszerek által a Horgony-Kőépitőszekrények mindig uj alakot nyernek, mivel mindegyik kiegészitőszekrény ujat hoz; sőt a régi szekrények ezen berendezés által mindig értékesebbé és mulattatóbbá lesznek. Igen messze vezetne, ha itten ezen játékszernek sok előnyeit megbeszélni akarnók, a Richter F. Ad. és társa bécsi czégtől beszerezhető képes árjegyzékre és mindenekelőtt magukra a Horgony-Kőépitőszekrényekre akarunk utalni, ezeknek pompás épitési mintalapjai, a legjobb ajánlás. Kézdi-Vásárhelyt kapható Jancsó Gyula játékszerüzletében.

— **Lapunk** mai számához van csatolva a „Párisi Divat" előfizetési felhivása, melyet olvasó közönségünk szives figyelmébe ajánlunk.

— **A vidéki legnagyobb orás és ékszerész** czégének árjegyzékét veszik t. olvasóink mai lapunk mellékelte gyanánt. A debreczeni Löfkovits czég általánosan el van ismerve, mint szolid és megbizható, amellett olcsó bevásárlási forrás. A közelgő Karácsony alkalmával ajánljuk szebbnél-szebb ujdonságait, mint legczélszerübb s hölgyeknek legkedvesebb ajándéktárgyakat.

Hirdetések.

Báli selyemszöveteket méterenkint **45** krtól **11** frt **65** krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket is méterenkint **45** krtól **11** frt **65** krig — sima, csikozott, koczkázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szin s árnyalatban, postabér- és vámmentesen a privát megrendelők lakására szállit: **Henneberg G.** (es. és klr. udv szállitó) **selyemgyára Zürichben.** — Minták postafordulóval küldetnek. — Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi **személyes továbbajánlásnak,** a kik a **Richter-féle**

TINCT. CAPSICI COMP.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású házi-szer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) **köszvénynél, czőznál (tagszaggatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- es fogfájásnál, csipfajda'omnál, fájdalomcsillapító** bedörzsléseknél alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meglepetésnél is, mint **levezető, elháritó** szer ok alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házi-szerünk ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; **Budapesten: *Török József*** gyógyszerésznél. — Csak a „**Horgony**" védjegyével ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyar Rudolstadtban, Thür.

Kézdivásárhelyt valódi minőségben kizárólag csak **ifj. Jancsó Mozes** könyvnyomdájában kapható.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A Richter-féle horgony kőépitőszekrények

valódi minőségben Kézdi-Vásárhelyt csak

JANCSÓ GYULA DISZMŰ- ÉS JÁÉKSZER-ÜZLETÉBEN

kaphatók.

A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében: három éven felüli gyermekek számára a **legkedveltebb karácsonyi ajándék**. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő mulva is kiegészithetők és nagyobbithatók. A valódi

Horgony-Kőépitőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban **osztatlan dicséretet talált**, és mindnyájuk által, a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlottatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószert még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által **az uj, gazdagon illusztrált árjegyzéket** és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező birálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény **Horgony** gyárijegy nélkül, **mint nem valódi**, keményen visszautasitandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékü utánzatot. **A valódi Horgony-Kőépitőszekrények** 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron —→ a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak. ←—

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: **Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondüző, Pythagoras** stb. **Az uj füzetek, kettős játékok** felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal" ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépitőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4 Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában felvétetnek.

BODOKI

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkivül gazdag

kristálytiszta égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangu aczél-forrás!

A világforgalomban legfelségesebb, legolcsóbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természethüen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatásu gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegcseréléssel 4 krajczár

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványviz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.

(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

40

Alólirott van szerencsém — azon megtisztelő bizalom és pártfogásnál fogva, melylyel eddig kitüntetve lettem — ugy a helybeli, mint vidéki nagyérdemü közönség szives figyelmébe ajánlani a kézdivásárhelyi piczon **Szabó Mózes** ur házában már 10 év óta fennálló, gazdagon felszerelt **üveg-, porczellán-. petroleum-lámpa-, füszer- és gyermekjáték-üzletemet**, melyben karácsonyi és ujévi ajándékoknak igen alkalmas, felnőttekre is meglepő

DISZMÜÁRUK

állnak rendelkezésre, melyeket jó forrásból szerezvén be, nagy választékban tartok raktáron s ennélfogva meglepő olcsó áron adhatok t. vevőimnek.

Különösen figyelmébe ajánlom a mélyen tisztelt szülőknek és mindazoknak, kik gyermekeiknek meglepetést óhajtanak szerezni, nagyon dus választéku

Gyermekjátékszer-raktáromat

melyet helyiségem szük volta miatt a karácsonyi idényre a **Jakab István** ur házának bolti helyiségébe helyeztem el, a hol a legcsinosabb és meglepetésekre kiválóan alkalmas tárgyak, igen olcsó árak mellett, beszerezhetők.

Többek között bátor vagyok még figyelmébe ajánlani szintén igen nagy választéku

KONYHAEDÉNYEIMET

és

porczellán-áruimat,

melyek tekintetében üzletemben a legelőnyösebben fedezheti szükségleteit.

Fentnevezett mindennemü áruczikkeimet nagy mennyiségben, kitünő forrásból szerezvén be, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy olcsóság, mint minőség tekintetében a helybeli, mint nagyobb városok piaczaival szemben kiállom a versenyt.

Legfőbb törekvésem volt eddig s az leend ezután is, hogy a n. é. közönség igényeinek minden tekintetben megfeleljek s igy bizalmát jövőre is fentartsam, miért is szives pártfogását kérve, maradtam

Kiváló tisztelettel

JANCSÓ GYULA

kereskedő.

Kézdi-Vásárhely ifj. Jancsó Mózes könyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.